

Lapsi- ja
perhepalveluiden
muutosohjelma

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Monitoimijaisen arvioinnin työryhmä

16.2.2018 klo 8.30-11.30 Pikassos

Nanna Miettunen ja Maria Antikainen

LAPE Pirkanmaa

- Esittäytymiskierros
- Viime tapaamisen muistio
- Nostoja 2.2. yhteiskehittämispäivästä ja valtakunnallisilta LAPE-päiviltä 5.-6.2.
- Monitoimijaisen arvioinnin viitekehyksiä ja työkaluja
  - LAPEssa luotu viitekehys
  - CAARS-malli
  - ”Lapsen turvallisuus ja hyvinvointi”
  - Hybridi-neuvottelurunko
- Työskentelysuunnitelma
  - Työryhmän tapaamisten teemat ja aikataulut
  - Pilotit
- Pienryhmätyöskentelyä: monitoimijaisen neuvottelun pelisäännöt
- Ajankohtaiset asiat

**Monitoimijaisen arvioinnin
yhteiskehittämisspäivä
2.2.2018 Tampereella**

**Valtakunnalliset LAPE-päivät
5.-6.2.2018: teemana
monitoimijainen arviointi**

Arvioinnin ja auttamisen keskeiset periaatteet

- Lapsikeskeisyys ja perhelähtöisyys
  - lapsi kohdataan itsenään
  - perheen kykyä toimia lapsen hyväksi vahvistetaan
- Kokonaisvaltaisuus
  - yhtäkään ihmisen elämän ulottuvuutta ei voi erottaa kokonaisuudesta
  - ulottuvuudet vaikuttavat toisiinsa
- Ihmissuhdekeskeisyys ja dialogisuus
  - lapsi kehittyy ja oppii ihmissuhteissa, joita on tuettava
  - kunnioittava, kuuleva ja vastaava kohtaaminen
- Oman ja yhteisen toiminnan vaikutusten arviointi
- Lapsen oikeudet

mukaillen: THL työpapereita 26: 2017

Lähde:

<https://www.thl.fi/documents/605877/3817914/M%C3%A4kel%C3%A4.pdf/8dd704aa-ab8e-46fe-8a50-d61d483a4d0d>

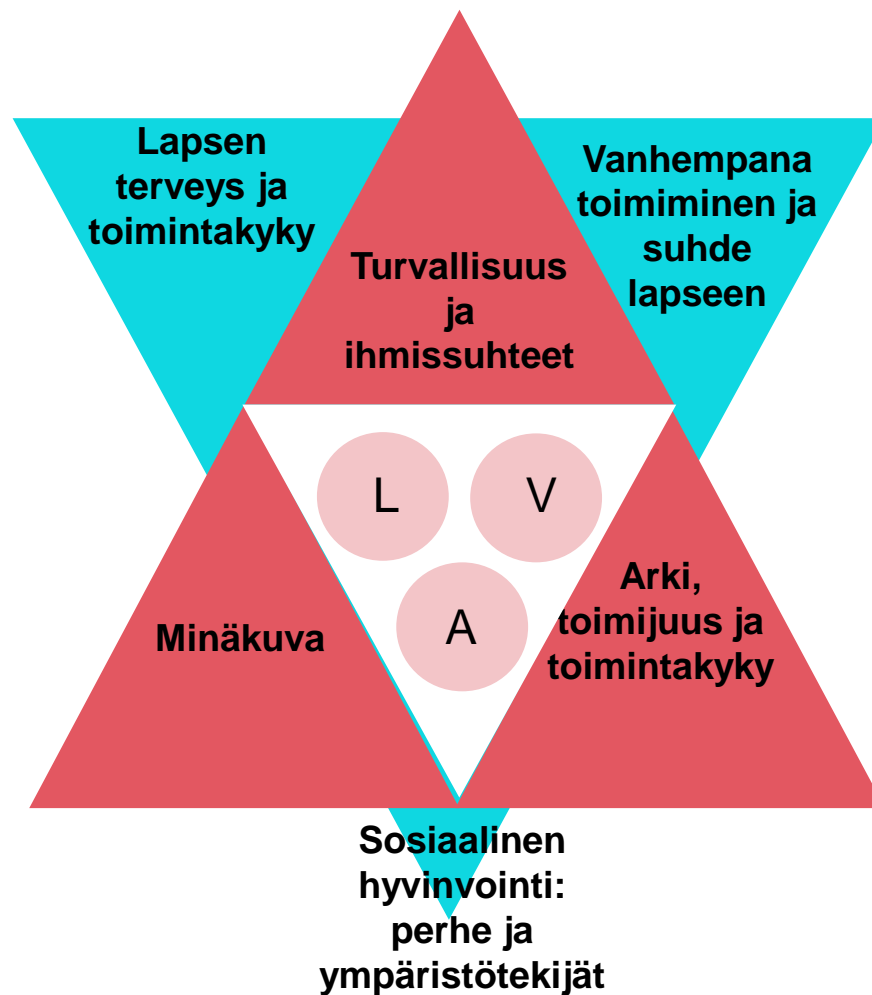
- Lapsi oikeuksien haltijana ja toteuttajana
  - arviointi ja auttaminen oikeuksien toteuttamisen välineenä
  - lapsen edun ensisijaisuus
  - oikeus opetukseen ja oppimiseen
- Lapsi suojelun kohteena
  - oikeus erityiseen suojeluun ja huolenpitoon
  - suoja kaikilta kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen riskeiltä
  - suoja kaikelta väkivallalta ja huonolta kohtelulta
- Lapsi aktiivisena osallistujana
  - mielipiteen ilmaiseminen, kuulluksi tuleminen
  - lapsen näkemyksen huomioon ottaminen
  - oikeus saada tietoa
  - oikeus olla osallistumatta
- Lapsen oikeus perheeseen ja tärkeisiin ihmissuhteisiin
  - vanhemmuuden ja vertaissuhteiden tukeminen

Lähde:

<https://www.thl.fi/documents/605877/3817914/M%C3%A4kel%C3%A4.pdf/8dd704aa-ab8e-46fe-8a50-d61d483a4d0d>

Monitoimijaisen arvioinnin viitekehyksiä

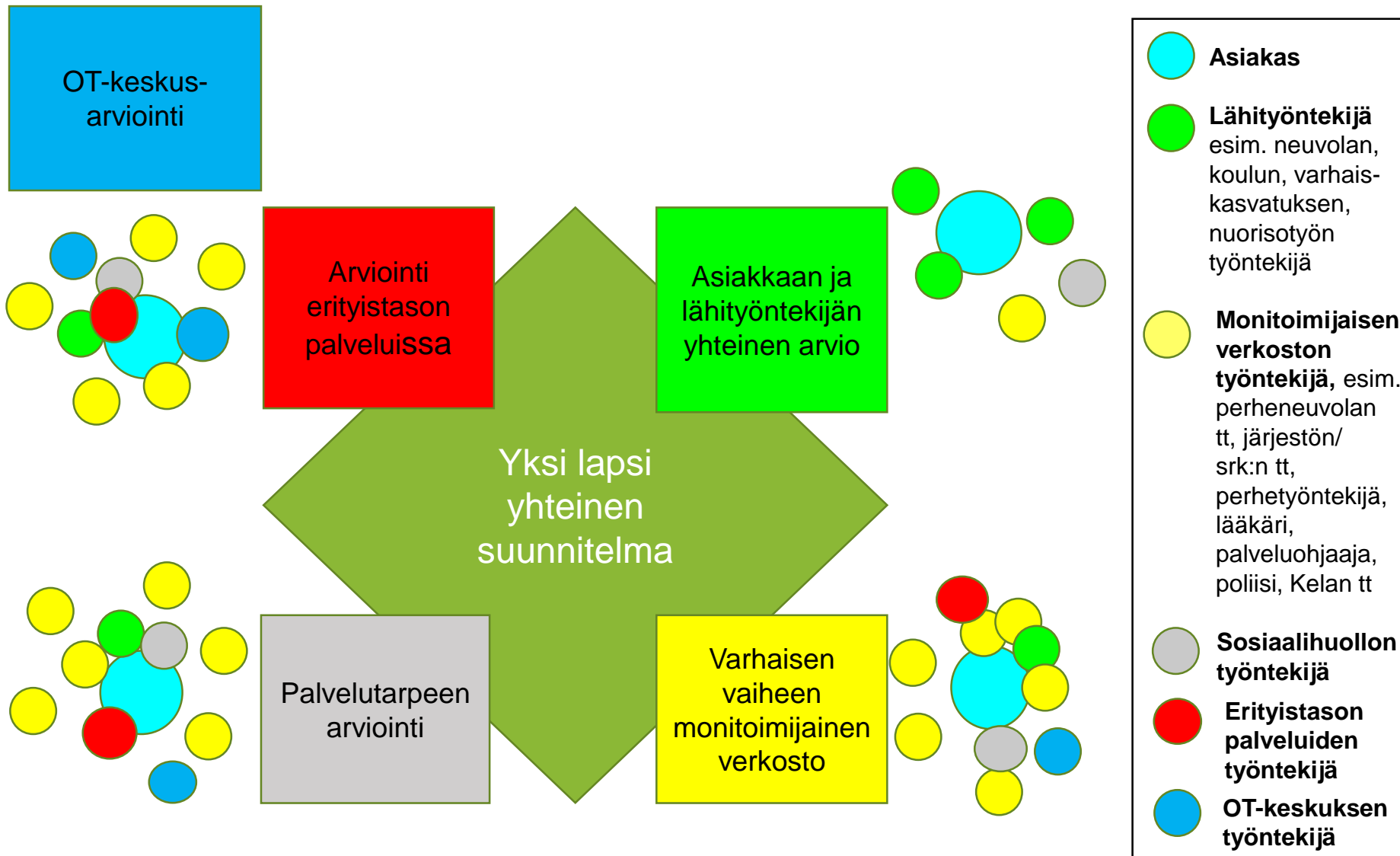
Arvioinnin sisällöllinen kokonaisuus

Lähde: Erityis- ja vaativan tason palvelujen työpajaprosessin raportit. Osana Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmaa. Työpaperi 26/2017. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Helsinki.

Monitoimijaisia arviointiprosesseja

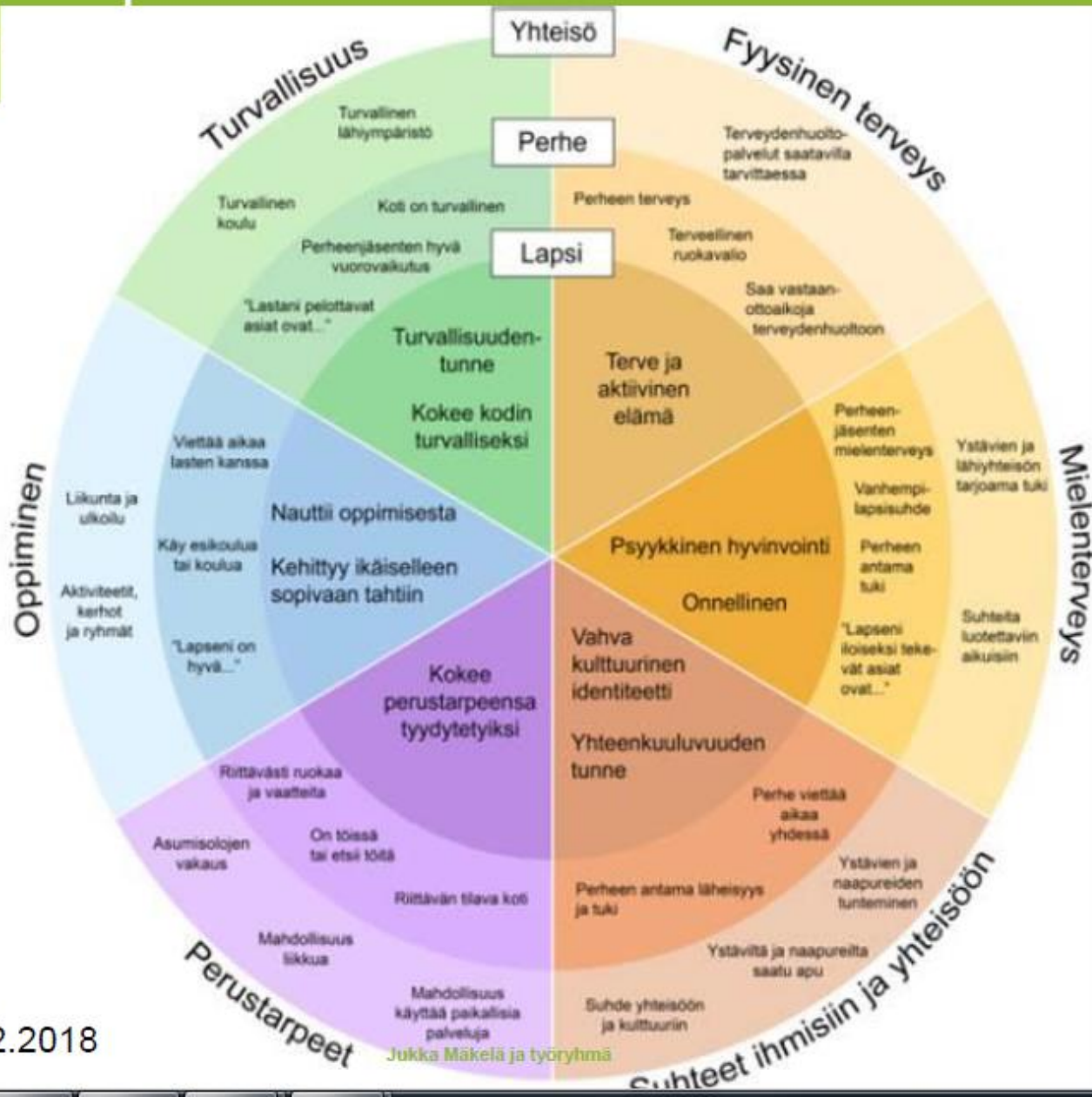

Monitoimijaisen arvioinnin toimijat

Australian CAARS: The Common Approach to Assessment, Referral and Support (to asking, responding and supporting)

Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma

Ks. Jukka Mäkelän esitys valtakunnallisilla LAPE-päivillä 5.2.2018:

<https://www.thl.fi/documents/605877/3817914/M%C3%A4kel%C3%A4.pdf/8dd704aa-ab8e-46fe-8a50-d61d483a4d0d>

5.2.2018

Jukka Mäkelä ja työryhmä

Monitoimijaisen arvioinnin työkaluja

Lapsen turvallisuus ja hyvinvointi

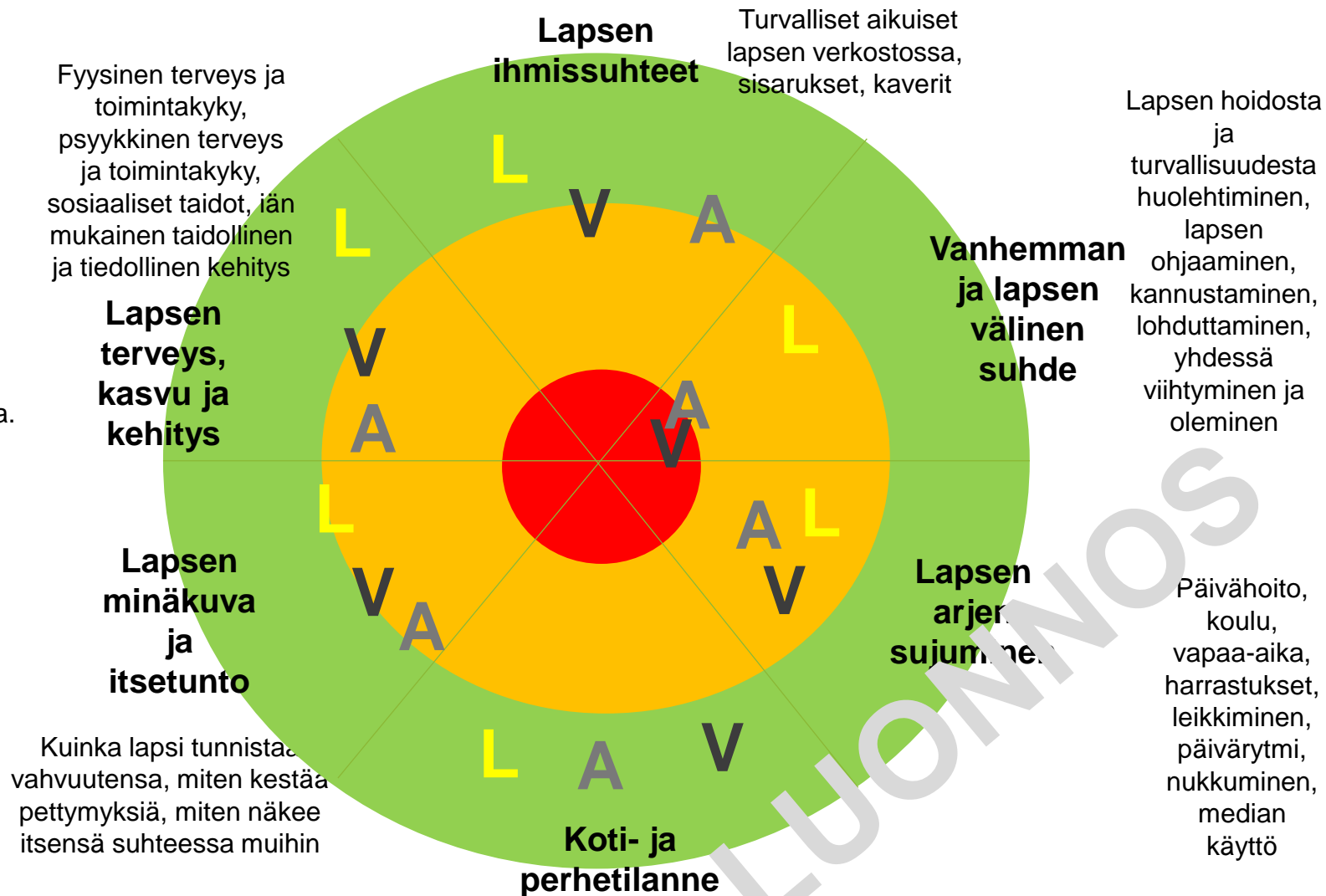
Asiat sujuvat, ei huolta. Nämä ovat perheen voimavaroja.

Näiden asioiden kanssa on joskus hankaluuksia. Toisinaan voisi tarvita neuvoja tai apua.

Näihin asioihin liittyy huolta ja avun tarvetta.

VÄITTÄMIÄ AIKUISILLE...

Olen huolissani lapseni kasvusta ja kehityksestä.

Minulla ei ole riittävästi omaa aikaa.

Minua pelottaa.

Lähipiirissämme on tapahtunut surullisia asioita viime aikoina.

Saan tehdä vapaa-ajallani asioita, joista nautin.

Murehdin raha-asioita.

Tunnen itseni väsyneeksi.

Perheessämme tulee helposti riitoja.

Minun on vaikea keskustella lapseni kanssa.

Minusta on mukavaa olla lapseni seurassa.

Olen huolissani läheiseni terveydestä.

Tunnen oloni turvalliseksi.

Saan tarvittaessa apua läheisiltä ihmisiltä.

Tunnen itseni muita huonommaksi.

En tiedä, mitä lapseni tekee vapaa-ajallaan.

Haluaisin muuttaa toiseen asuntoon.

Olen huolissani läheiseni päihteidenkäytöstä.

Lapseni ei nuku riittävästi.

Päihteidenkäyttöni on viime aikoina lisääntynyt.

Hermostun helposti.

Arki on raskasta.

Lapseni vaikuttaa yksinäiseltä.

Koen toisinaan neuvottomuutta lapsen rajaamistilanteissa.

VÄITTÄMIÄ LAPSILLE...

Minusta on mukava tehdä asioita yhdessä äitini/isäni kanssa

Minun on vaikea herätä aamuisin.

Tunnen itseni väsyneeksi.

Perheessämme tulee helposti riitoja.

Aikuiset kuuntelevat minua.

Minua on joskus kiusattu koulussa.

Lähipiirissäni on sattunut surullisia asioita

Tunnen itseni muita huonommaksi tai jotenkin oudoksi.

Minulla on turvallinen olo.

Saan tarvittaessa apua läheisiltä ihmisiltä.

Osaan monenlaisia asioita.

Olen toisinaan huolissaan, riittävätkö perheeni rahat

Minulla on hyviä kavereita.

Minulla on unelmia.

Tykkään koulun käynnistä

Minua pelottaa.

Olen huolissani läheiseni päihteiden käytöstä

Yhteistyöneuvottelu

Lapsen/ nuoren nimi: _____

Hetu: _____

Aika: pvm: ____ . ____ . ____ alkaa klo ____ päättyy klo ____

Paikka: _____

Osallistujat

Yhteystiedot (nimi, puh.nro, sähköposti):

- Ketä on paikalla / esittäytyminen
- Käydään läpi työntekijöiden rooli lapsen / nuoren / perheen asiassa - miksi olet paikalla?
- Yhteistyön koordinaattorit: nimi, yhteystiedot, milloin tavoittaa

Tämän hetkinen tilanne

- Kaikkien osallistujien näkemykset tilanteesta
- Lapsen / nuoreen liittyvä huoli määritellään yhdessä konkreettisesti
- Lapsen / nuoren ja perheen voimavarat.
- Lapsen/nuoren ja perheen käytössä olevat palvelut - lyhyesti
- Mistä palveluista lapsi/nuori ja perhe ovat hyötynneet? Mikä on auttanut?

Tavoitteet

Mitä konkreettisia muutoksia perheen/lapsen arkeen tavoitellaan?

- lapsen/nuoren tavoitteet
- perheen tavoitteet
- työntekijöiden näkemys tavoitteista

Työskentelysuunnitelma

Kuka tekee? Mitä tekee? Milloin tehdään?

- lapsi/nuori
- perhe
- työntekijät - yhteinen työskentelysuunnitelma ja työnjako eri tahojen kesken

Arviointi

- Mitä konkreettisesti arvioidaan?
- Kuka arvioi?
- Miten arvioi?
- Milloin arvioidaan?
  - lapsi/nuori
  - perhe
  - työntekijät

**Monitoimijaisen arvioinnin
työryhmän työsuunnitelma
kevät 2018**

VALTAKUNNALLINEN TYÖRYHMÄ

- Valtakunnallinen monitoimijaisen arvioinnin kehittämistyöryhmä aloittanut työskentelynsä helmikuussa 2018, neljä tapaamista kevään aikana
  - Työstää viitekehystä
  - Tavoitteena yksi, kaikkien toimijoiden yhteinen viitekehys
- Työkalu perheiden kanssa keskustelemiseen, visuaalinen tuki
- Väline toimijoiden yhteisen tiedon tuottamiseen ja tiedonsiirtoon

TYÖRYHMÄN TYÖSKENTELEY

- 15.3.2018 klo 8.30-11 Pikassos
  - Vastuutyöntekijä/lähityöntekijä/koordinaattori/omatyöntekijä/luottotyöntekijä -määrittelyjä
- 16.4.2018 klo 13-16 Pikassos
  - Eri arviointien linkittyminen toisiinsa
  - Aikuisten palvelut osana monitoimijaista arviointia
- 15.5.2018 klo 8.30-11 Pikassos
  - Yhteisen viitekehyksen käsittely?
  - Sosiaalihuollon porrasteisuus ja asiakassegmentointi
  - Mielenterveystyön palveluketjun sovellusmahdollisuudet osana arviointia
- 27.4.2018 Sote-alaryhmän kokouksessa yhtenä teemana palvelutarpeen arviointi?

Monitoimijaisen arvioinnin pilotteja

Kunta	Kehittämistoimenpide	Pilotin aihe
Akaa	Yhteistyörakenteet Yhteiset kirjaamiskäytännöt	Palvelutarpeen arvioinnin tiimirakenne Perhearvioinnin hyödyntäminen pilotissa Palvelutarpeen arvioinnin kirjaamiskäytännöt
Pirkkala	Alkuvaiheen arviointi Yhteistyörakenteet Yhteiset kirjaamiskäytännöt,	Neuvolan perheohjauksen kehittäminen (linkki palvelutarpeen arvioinnin ensitietolomakkeeseen) Neuvolan ja sosiaalityön arviointiprosessien molemminpuolinen hyödyntäminen Lapsilähtöinen kirjaaminen palvelutarpeen arvioinnissa
Sastamala	Alkuvaiheen arviointi Yhteiset kirjaamiskäytännöt ja yhteistyön rakenteet	Alkuvaiheen arvioinnin työkalun jatkokehittäminen ja käyttöönotto Hybridi-neuvottelurungon pilotointi osana nepsytyötä
Virrat ja Ruovesi	Alkuvaiheen arviointi	Alkuvaiheen arvioinnin työkalun jatkokehittäminen ja käyttöönotto
Perhekeskuspilotit: Kangasala, Lempäälä, Nokia, Hervanta&Vuores ????	Yhteistyörakenteet Yhteiset kirjaamiskäytännöt ja yhteistyön rakenteet	Monitoimijaisen yhteistyön rakenteet asiakastyössä (esim. Keinu- ja Jelppi-tiimit) Vastuuhenkilömallin kehittäminen Verkostojohtamisen rakenteet Hybridi-neuvottelurungon toimijajoukon laajentaminen

MONITOIMIJAISEN ARVIOINNIN PILOTOINTI

- Olisiko sinun kuntasi/organisaatiosi kiinnostunut pilotoimaan monitoimijaisen arvioinnin osakokonaisuuksia?
- Pilottikonaisuus rakennetaan kunnan tarpeiden mukaan; mahdollisuus pilotoida vain yhtä osiota tai koko kokonaisuutta
- PSHP Diabetespoliklinikka → mitkä kunnat kumppaneiksi?

9-10/2017

11-12/2017

1-6/2018

7-12/2018

SOTE
2020

ALKUKARTOITUS JA SUUNNITTELU

Arviointiprosessin ja
toimijoiden määrittely

Työryhmän
kokoaminen

TAVOITTEIDEN TÄSMENTÄMINEN, KEHITTÄMIS- SUUNNITELMA JA TOIMINTAMALLIN KEHITTÄMINEN

Sisällöllisten
kokonaisuuksien
määrittely
Hyvien käytäntöjen
jakaminen

TOIMINTAMALLIEN PILOTOINTI JA JATKOKEHITTÄMINEN PILOTOINNIN AIKANA

Alkuvaiheen
arviointikäytännöt
Monitoimijaisen
yhteistyön rakenteet:
vastuutyöntekijä,
neuvottelukäytännöt, eri
arviointien linkittyminen
toisiinsa
Yhteiset
kirjaamiskäytännöt:
yhteinen neuvottelurunko

TOIMINTAMALLIN ARVIOINTI JA JALKAUTTAMINEN

KOULUTUSTARPEIDEN KARTOITTAMINEN

TIETOJÄRJESTELMIIN LIITTYVIEN TARPEIDEN KARTOITTAMINEN

YHTEISEN VIITEKEHYKSEN TYÖSTÄMINEN
VALTAKUNNALLISESSA TYÖRYHMÄSSÄ

Ajankohtaista

TULEVIA LAPE-TAPAHTUMIA

- 5.3.2018 klo 12-16 Sammon keskuslukio, Erja Sandbergin koulutus nepsy-asiakkaan kohtaamiseen → TÄYNNÄ!
- 10.4.2018 klo 12-16 LAPE-info Tampere-talossa
  - Maria Kaisa Aula, Jaakko Herrala, Anu Niemi ym.

Skype - koulutukset: Skype tehostaa sisäistä viestintää ja mahdollistaa nykypäivän välineet etätyöskentelyssä ja virtuaalokokousten järjestämisessä. Pe **4.5. klo 12.30 -15** ja pe **7.9.klo 12.30 -15**. Paikka ei ole vielä tiedossa, ilmoitetaan myöhemmin.

→ Linkki ilmoittautumiseen: <https://palvelut2.tampere.fi/e3/lomakkeet/15507/lomake.html>

Sähköiset palvelut osana lasten ja perheiden palveluita: Kuulemme erilaisista chat-palveluista, snapchatin käytöstä ja iPanasta eli sähköisestä äitiyskortista. Tiistaina **8.5. klo 9-12**. Tipotien sosiaali- ja terveysaseman luentosalissa (Tipotie 4, Tampere, 5. krs).

→ Linkki ilmoittautumiseen: <https://palvelut2.tampere.fi/e3/lomakkeet/15509/lomake.html>

Sähköinen ajanvaraus: Kuulemme käyttökokemuksia sähköisestä ajanvarauksesta lastenneuvolassa, kouluterveydenhuollossa ja lastenvalvojalla. Lisäksi kuulemme sähköisen lastensuojeluilmoituksen käytöstä. Perjantaina **25.5. klo 12.30 -15.30** Tipotien sosiaali- ja terveysaseman luentosalissa (Tipotie 4, Tampere, 5. krs).

→ Linkki ilmoittautumiseen: <https://palvelut2.tampere.fi/e3/lomakkeet/15508/lomake.html>

Linkkejä ja lähteitä

- Erityis- ja vaativan tason palvelujen työpajaprosessin raportit. Osana Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmaa. Työpaperi 26/2017. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Helsinki.
http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/134652/TY%C3%962017_26_Ty%C3%B6pajaprosessit_1.6.17_web.pdf?sequence=3
- Yksi lapsi, yhteinen suunnitelma. LAPE-hankkeeseen liittyvän moniammatillista tiedonhallintaa kehittävän työryhmän raportti. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2017:36.
<http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/80765>
- Jukka Mäkelän esitys valtakunnallisilla LAPE-päivillä 5.2.2018
<https://www.thl.fi/documents/605877/3817914/M%C3%A4kel%C3%A4.pdf/8dd704aa-ab8e-46fe-8a50-d61d483a4d0d>
- Sosiaalihuollon tiedonhallinta, asiakirjarakenteet
<https://www.thl.fi/fi/web/tiedonhallinta-sosiaali-ja-terveysalalla/tietojarjestelmapalvelut/sosiaalihuollon-tiedonhallinta/asiakastietojen-maarittelyt/asiakirjarakenteet>
- Suuntima <http://www.pshp.fi/fi-FI/Ohjeet/Hoitoketjut/Suuntima>
- Lasten ja nuorten mielenterveystyön palveluketju
http://www.terveysportti.fi/dtk/ltk/koti?p_artikkeli=shp00964
- LasSe-hankkeen aineistot <http://www.pikassos.fi/aineistot/viewcategory/56-lasse>

Lapsi- ja
perhepalveluiden
muutosohjelma

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Teemme yhdessä lasten, nuorten
ja perheiden hyvää arkea

LAPE

NANNA MIETTUNEN

nanna.miettunen@pikassos.fi

puh. 050 349 5610

MARIA ANTIKAINEN

maria.antikainen@valkeakoski.fi

puh. 040 335 7688

www.lapepirkanmaa.fi

stm.fi/lape

#lapemuutos

#kärkihanke